

BOGOJAVLJENJE. Svetkovina.

ČITANJA: Iz 60,1-6; Ps 72,1-2.7-8.10-13; Ef 3,2-3a.5-6; Mt 2,1-12

PRIGODNA PROPOVIJED

Promišljajući o svetkovini Bogojavljenja, netko je istaknuo kako je na vrlo dugom, prijetećem i opasnom putu koji su prolazili mudraci zapravo najveća opasnost bila propustiti Krista. Gledajući na naše životno putovanje, danas vrebaju drugačije, ali ne manje pogibeljne opasnosti. Ali najveća je opasnost ostala ista: propustiti Isusa. Prečuti njegove riječi, oglušiti se na njegove zapovjedi, previdjeti njegove znakove i okrenuti leđa njegovim nadahnućima, to bi bio najveći čovjekov promašaj.

Čovjek je biće traganja. Čitav život traži svoje mjesto pod zvijezdama, svoja prava, svoje prilike, načine da uspije u planovima, da ostvari lijepe snove... No ono što svaki čovjek na kraju dana čezne naći, to je radost i mir. Isto se događalo i u vrijeme Isusova rođenja. Pastiri, mudraci, Herod... svi traže novorođenoga kralja, međutim nemaju svi iste namjere. S jedne strane pitanja: *Gdje je taj Kralj?* nalaze se, toliko različiti, pastiri i kraljevi, ali unatoč svim razlikama, oni imaju nešto zajedničko: nebo. Nad njima je isto nebo kao sinonim za dom nebeskoga Oca koji pali svjetlo – zvijezdu ne bi li svojim putnicima pokazao put u radost. Drugim riječima, na cilju njihova traganja nalazi se Bog koji, također, traga za čovjekom. Za razliku od pastira i kraljeva koji su imali volje i snage pogledati u nebo, Herod je, s druge strane pitanja *gdje se Krist ima roditi*, ostao ukopan u sebe. Nad njime je isto nebo, isto svjetlo, ista prilika, ali on ne vidi ništa drugo, nego samo sebe. Njegova nerazumnost i okrutnost proizlazi iz tame sebičnosti.

Zašto mi danas slavimo podvig mudraca? Ne slavimo njihovu pamet, sposobnosti i znanje, ne govorimo o njima jer su imali bogatstva i mogućnosti, nego jer nisu gledali samo svoje prizemne užitke. Nisu se zaustavili na obećanjima i prilikama koje im je mogao omogućiti dogovor s Herodom. Nisu se dali poljuljati, navesti na krivi put, uplesti u mrežu potajnih manipulacija, nisu se umorili ni posustajali, nisu se sramili poniziti i pitati dok nisu znali kamo i kako dalje. Nije ih spriječio ponos, hladnoća, umor, sve opasnosti koje prijete u tuđinskoj zemlji. Ničemu nisu dali da ih udalji od bitnoga. Imali su tu prednost i prisebnost da su jasno znali što je bitno i što im je cilj.

Mi često posrćemo u svojim pothvatima i kolebamo se u vjernosti dobrim odlukama. Predajemo se pred raznim preprekama, strahovima, nedosljednostima, možda spriječeni tuđim kočnicama, možda vlastitom nevoljkošću, umišljenom mudrošću ili egoizmom. Mi smo često poljuljani time što ne razabiremo što je bitno i povodljivi smo kada nam se nudi lakši put. Ali ne predajmo se! Tražimo ustrajno Boga svaki dan! Ne treba se bojati, ali treba biti oprezan jer svijet nije raj. Herodi današnjice nisu bezazleni likovi kakvima se prikazuju. Dobro se znaju dodvoriti i u primamljivom svjetlu prikazivati. Lijepim riječima i laskanjem pokušavaju prikriti svoju grubost i okrutnost. Međutim mi nismo prepušteni sami sebi. Zvijezda je tu koja mudracima put pokazuje – takve zvijezde i u našem životu svijetle u dobrim ljudima koji znaju put.

Takve zvijezde Bog je zapalio u ljudima na koje posebno mislimo u kontekstu prve subote u mjesecu kada u svjetlu Bogorodice zahvaljujemo i molimo za sveta postojeća i nova duhovna zvanja, za sve one koje je Bog izabrao da u njegovu radost vode njegov narod. Nisu oni važni i veliki zato što su iznimno pametni, uvaženi i nedodirljivi, oni su veliki zato što su Božji dar i važni zato što bez njih ne možemo do Isusove štalice. Isto tako nisu kraljevi bili veliki zato što su dizali ruke prema zvijezdama, nego jer su prignuli koljena pred Djetetom, jer su u svojoj razumnosti uvidjeli veličinu poniznosti. Ona počinje sa strahopoštovanjem prema Bogu, prema životu, prema veličini neba pod kojim spoznaje čovjek svoju krhkost i malenost i potrebu za zajedništvom.

Svakoga dana do nas dopiru potresne vijesti kako se netko od naših poznanika, rođaka, prijatelja, uvijek prerano, preselio na drugu stranu zvjezdanoga neba. Promišljajući o njihovim životima, svjetlo koje je Gospodin u njima zapalio obasjava pitanja o životnim vrijednostima i posebno pitanje jesu li – jesmo li mi u svome putovanju pod pritiskom brojnih tereta propustili Boga. Kako se često događa da plaćemo nad grobovima i uspomenom svojih voljenih, ne zbog onoga što smo učinili, nego što nismo. I kako bismo tada voljeli imati još samo jednu priliku da im kažemo i pokažemo koliko su nam značili. Draga braćo i sestre, ne propuštajmo te prilike da blizinom, lijepom riječju, molitvom, gestom dobrote i poštovanja oplemenimo trenutke koje još imamo. Ne zagađujmo svoje odnose prepucavanjima tko je u pravu. Samo Bog je u pravu. Zato dozvolimo njemu da obasja naše suživote prije posljednjeg pozdrava. Ostajanje u tami, izbjegavanje svjetla, karakteristika je Heroda. Naime kada su mudraci ušli u Jeruzalem nisu vidjeli zvijezdu, tek po odlasku od Heroda, *kad ugledaše zvijezdu, obradovaše se radošću veoma velikom*. Važan korak koji su evanđeoski mudraci napravili zaobilaženje je zla. Oni ne ulaze u sukob s Herodom jer nema dobre koristi od pridavanja pažnje smicalicama zloga. Zlo se trudi na sve načine prisvojiti pažnju čovjeka, zavladatai njegovim mislima i odvratiti ga od istine. Mudro je poput triju kraljeva ne uplašiti se zla, ali ne ulaziti u dijalog s njime, nego mu jasno pokazati da je naše svjetlo u Kristu koji je temelj našega zajedništva.

Herod unatoč blizini nije mogao pronaći Isusa jer nije vidio dalje od sebe. Njegovu tamu nije mogla dotaknuti svjetlost, nije mogao uživati veličanstvenu radost Božje objave jer se Bog objavljuje iskrenim tragateljima koji se ne klanjaju lijepim riječima, frazama ili gestama velike, a površne pobožnosti. Bog je naklonjen onima koji mu se „klanjaju u duhu i istini“. Takvi tragatelji otkrivaju Božje poticaje izvan buke i meteža, podalje od svih zamki koristoljublja i egoizma. Na brižnim rukama Neznatne Službenice, u okrilju vjernosti dobrog čovjeka Pravednika, među običnim pastirima, u malenoj štalici. U jednostavnoj svagdašnjici – tamo je Bog. U skromnosti, prihvaćanju i zajedništvu, u iskrenosti, u ljubavi, tamo se objavljuje Onaj Koji Jest i tamo čovjek pronalazi svoju ljudskost. Uvidjevši odakle izvire radost, gdje se Bog izražava, gdje je njegovo svjetlo, na tom svetom mjestu slomiti svoj ponos, zatomiti oholost, prekoračiti prag sebičnosti, prestati kritizirati i osuđivati druge, stupiti u šalicu i pasti ničice – to je pothvat, i hrabrost, kušnja i uspjeh, to je veličina i mudrost.

MOLITVA VJERNIKA

Obratimo se nebeskom Ocu, koji je vodio mudrace s istoka da se poklone njegovu Sinu, moleći za dar poniznosti i poučljivosti kako bismo i mi prepoznali svjetlo njegove riječi u svojim životima i u našoj Crkvi.

1. Za Crkvu da se otvorena vodstvu Duha Svetoga odriče herodovskih manipulacija te u svemu nasljeđuje evanđeoski princip služenja Bogu i bližnjima i svjedoči tvoje spasenje putujući ovim svijetom, molimo te.
2. Za papu Franju i sve pastire Crkve da prodahnuti tvojom mudrošću vjerno slijede svjetlo tvoje riječi, čvrsto se zalažu za ljepotu Crkve i razborito predvode tvoj narod prema vječnoj radosti, molimo te.
3. Za svećeničke i redovničke pripravnike i sve mladiće i djevojke koji osjećaju tvoj poziv, rasvijetli ih svojom istinom da se ohrabre čuvati i izgrađivati kristovsko lice Crkve i proročkom se smjelošću zauzimati za svetost svijeta, molimo te.
4. Za sve čijoj je službi i odgovornosti povjerena briga za svijet, znanost i kulturu da u evanđeoskim nastojanjima Crkve prepoznaju dobrobit za svekoliko društvo i zajedno se s njome zauzimaju za mir i dobro u svijetu, molimo te.
5. Za naše obitelji i nas ovdje sabrane da poslušni Duhu Svetomu sa zahvalnošću primamo tvoja nadahnuća i uvijek umijemo prepoznavati putove koji nas vode do susreta s tobom i bližnjima, molimo te.
6. Za sve naše drage pokojne koji su nas odgajali u vjeri, za sve pokojne svećenike, redovnike i redovnice, dopusti da uživaju gledajući svjetlo tvoga lica u vječnosti, molimo te.

S ovim prošnjama primi, Gospodine, naše poklonstvo pred tobom. Otvori nam oči vjere da u svim životnim nastojanjima i kušnjama umijemo slijediti svjetlo u kojem nam se ti objavljuješ i šalješ nas da budemo dar drugima. Po Kristu Gospodinu našem.

EUHARISTIJSKO KLANJANJE

UVODNA MOLITVA I RAZMATRANJE. „Ti si svet Gospodin, Bog jedini koji čudesu stvaraš. Ti si jak, ti si velik, ti si svevišnji. Ti si svemoguć kralj. Ti si, Oče Sveti, Kralj neba i zemlje. Ti si trojstven i jedini Gospodin, Bog nad bogovima. Ti si dobro, svako dobro, najveće dobro, Gospodin Bog živi i istiniti. Ti si ljubav, sveta ljubav. Ti si mudrost, ti si poniznost, ti si ufanje, ti si ljepota, ti si blagost, ti si sigurnost, ti si mi spokojstvo, ti si radost, ti si nada naša i veselje. Ti si pravednost, ti si umjerenost, ti si sve naše bogatstvo do zasićenosti. Ti si ljepota i blagost, ti si moje utočište. Ti si mi čuvar i branitelj, ti si zaklon moj. Ti si rashlada. Ti si naša nada, ti si vjera naša. Ti si naša ljubav. Ti si sva naša naslada, ti si naš vječni život: veliki i divni Gospodine, svemogući Bože, milosrdni Spasitelju.“ (sveti Franjo Asiški)

IZ POSLANICE HEBREJIMA. Svaki veliki svećenik, zaista, od ljudi uzet, za ljude se postavlja u odnosu prema Bogu da prinosi darove i žrtve za grijeh. On može primjereno suosjećati s onima koji su u neznanju i zabludi jer je i sam zaogrnut slabošću. Zato mora i za narod i za sebe prinositi okajnice. I nitko sam sebi ne prisvaja tu čast, nego je prima od Boga, pozvan kao Aron. Tako i Krist ne proslavi sam sebe postavši svećenik, nego ga proslavi Onaj koji mu reče: Ti si sin moj, danas te rodih, po onome što pak drugdje veli: Zauvijek ti si svećenik po redu Melkisedekovu. On je u dane svoga zemaljskog života sa silnim vapajem i suzama prikazivao molitve i prošnje Onomu koji ga je mogao spasiti od smrti. I bi uslišan zbog svoje predanosti: premda je Sin, iz onoga što prepati, naviknu slušati i, postigavši savršenstvo, posta svima koji ga slušaju začetnik vječnoga spasenja – proglašen od Boga Velikim svećenikom po redu Melkisedekovu.

RAZMATRANJE. Gospodine Isuse, Veliki svećeniče, u svojoj brizi ti uvijek čuješ naše prošnje i svima se smiluješ za koje unaprijed znaš da će vjerom i djelom biti tvoji. Pogledaj na naše želje i potrebe koje ti donosimo u svojim srcima. Poslušaj naše molitve u kojima ti donosimo sve one koje si izabrao, od ljudi uzeo i za ljude postavio, koji su od tebe primili i čast i odgovornost da vode tvoj narod u vječno spasenje. Ti najbolje razumiješ naše vapaje i suze, dragi Isuse, i najbolje znaš da trebamo svete svećenike, redovnike i redovnice koji će u ovo naše vrijeme donositi tvoju nadu, tvoju radost i tvoju ljubav, tvoj mir. Dobri Isuse, koraci koji prolaze ovim svijetom otežani su mnogim brigama, ljudske su misli sputane i neznanjem i zabludama i slabostima, naše su duše izranjene mržnjom, ratovima, nepravdom, grijehom koji nas otuđuje od tebe. Poljuljani smo zbog toliko grubosti i oholosti, žalosni smo zbog nesuvisle nepotrebe za tobom. Molimo te, Gospodine, budi uz nas u svojim svjedocima koji nas upućuju na tebe i utvrđuju u spoznaji da nas jedino tvoja pravednost može opravdati i da nas samo tvoja istina može spasiti.

Pogledaj, Gospodine Isuse, naša srca koja su puna traženja, puna želja, a ne znaju zahvaljivati. Tako se rijetko sjećamo što si sve ti za nas prepatio i tako rijetko primjećujemo što sve ti za nas činiš. Toliko smo se navikli na tvoju dobrotu da mislimo kako od svojih problema bivamo rasterećeni slučajno, da ozdravljamo sami od sebe, da nam se dobre stvari događaju usput i po našim zaslugama. A dok se one događaju po tvojoj milosti, mi se opet žalimo na nešto drugo, na nešto što nam fali, mi opet trčimo za nekakvim svojim idejama i planovima zaboravljajući tvoje darove. Mnogo toga tražimo i srca nam se k tebi uzdižu puna nade i očekivanja. Ne daj da se obeshrabrimo kada nam ti svoju privrženost iskažeš na drugačiji način. Ne daj da posustanemo kada nam odgovoriš na način koji i od nas traži zauzetost. Potakni nas da shvatimo kako je tvoja pomoć uvijek za naše veće dobro. I zato te molimo otvori nam oči kako bismo primijetili svu ljepotu kojom ispunjavaš naše vrijeme. Otvori nam srca da vidimo tvoje milosrđe koje nam se pruža po nesebičnosti naših bližnjih, po služenju tvojih svećenika, redovnika i redovnica, čija nas ljubav hrabro nosi i vjerno podržava. Otvori nam uši da budemo uvijek poslušni tvojim poticajima.

IZ POSLANICE HEBREJIMA. Zato i mi, okruženi tolikim oblakom svjedokâ, odložimo svaki teret i grijeh koji nas sapinje te postojano trčimo u borbu koja je pred nama! Uprimo pogled u Početnika i Dovršitelja vjere, Isusa, koji umjesto radosti što je stajala pred njim podnese križ, prezrevši sramotu te sjedi zdesna prijestolja Božjega. Doista pomno promotrite njega, koji podnese toliko protivljenje grešnika protiv sebe, da – premoreni – ne klonete duhom. Ta još se do krvi ne oduprijeste u borbi protiv grijeha.

Dobri Isuse, promatramo te prisutnoga u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Promatrajući te, zahvaljujemo za sve tvoje svjedoke po kojima nas ohrabruješ da ti se približimo unatoč svojim slabostima i manama. Gledamo u oči svojim nedosljednostima i želimo ih nadržati kako bismo mogli živjeti ispunjenije, radosnije i vjerodostojnije. Želimo se suočiti sa svojom tvrdoglavom naravi, s pretjeranom brigom za materijalno, sa svojim sumnjama, kritizerstvom i osuđivanjem drugih, želimo si osvijestiti svoja bježanja od tvojih nadahnuća, želimo uvidjeti ubojitu snagu laži i zla. Želimo posložiti svoje prioritete. Pomozi nam da shvatimo koliko je važno ne odustati, ne dignuti ruke od svojih principa i ne okrenuti leđa od svojih voljenih, kako je važno zajedno se boriti za ljepotu tvoje i naše Crkve. Molimo te, utisni u naša srca želju da se čvrsto držimo poticaja koje nam približavaš po službenicima Crkve. Osnaži sve one koji nose križeve našega vremena i ne daj da klonu duhom. Osnaži sve nas da ne posustanemo u želji da svoje odluke donosimo u skladu s tvojom voljom i dosljedno ih zaživimo u svakome danu koji je pred nama. Ojačaj nas da se odupremo svim napastima, svim osobama i navikama koje nas udaljavaju od tebe i dobrih ljudi koje si nam podario, u kojima si nam pokazao svoju ljubav, u kojima nam iskazuješ svoju brigu. Oraspoloži naša srca da se poticaji koje smo primili u ovoj pobožnosti euharistijskog klanjanja objelodane u svakom našem novom susretu u kojemu želimo pokazati da smo tvoji i da nas ništa neće odijeliti od tvoje ljubavi. *Bože, komu je vlastito smilovati se vazda i oprostiti, primi molbu našu da s pomoću tvojom ono što je tebi ugodno želimo, svom jakošću izvršimo i zahvalnim ti srcem omilimo.*

MOLITVA ZA SVEĆENIKE
(sv. Male Terezije)

O, Isuse, vječni Veliki Svećeniče, sačuvaj svoje svećenike u svome presvetom Srcu, gdje im nitko ne može nauditi. Očuvaj neokaljanima njihove posvećene ruke koje svakodnevno dodiruju tvoje sveto tijelo. Očuvaj čistima njihove usne koje su crvene od tvoje predragocjene krvi. Sačuvaj čisto od svega zemaljskog njihovo srce, zapečaćeno uzvišenim znakom tvoga slavnoga svećeništva.

Neka rastu u ljubavi i vjernosti prema tebi i štiti ih od zaraze ovoga svijeta. Snagom pretvorbe nad kruhom i vinom, daj im snagu pretvorbe nad srcima. Blagoslovi njihov rad bogatim plodovima i podari im krunu vječnoga života. Amen.

MOLITVA ZA DUHOVNA ZVANJA
(kardinala Franje Kuharića)

Gospodine Isuse Kriste, Pastiru dobri i vječni Svećeniče! Mi te ponizno i skrušeno molimo, s tvojom Majkom te molimo, umnoži u Crkvi u Hrvata sveta duhovna zvanja. Umnoži u našem narodu prave katoličke obitelji koje će hrabro primati blagoslov djece. Svojim Svetim Duhom potiči čestite mladiće i nevine djevojke da pođu za tobom u svećeničkom i redovničkom zvanju.

To te svim srcem molimo. U njima ti dolaziš. *Dođi Gospodine Isuse! Amen.*

MOLITVA ZA SVETA DUHOVNA ZVANJA

Bože Sveti! Blagoslovi našu Varaždinsku biskupiju podižući u njoj velikodušne mladiće i djevojke koji će odano služiti Crkvi i tvome narodu kao svećenici, đakoni, redovnici, redovnice i tebi posvećene osobe. Amen.

Na te nakane molimo: Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu